

НАН УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ІМЕНІ В.К. МАМУТОВА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ»
(ДУ «ІЕПД ІМЕНІ В.К. МАМУТОВА НАН УКРАЇНИ»)

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ ДО АСПІРАНТУРИ
ДЕРЖАВНОЇ УСТАНОВИ
«ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ІМЕНІ В. К. МАМУТОВА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ»
У ФОРМІ ПРЕЗЕНТАЦІЇ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Вченої ради ДУ «ІЕПД
імені В.К. Мамутова НАН України»
(протокол №12 від 13 червня 2025 р.)

Голова Вченої ради ДУ «ІЕПД
імені В.К. Мамутова НАН України»
Володимир УСТИМЕНКО
13 червня 2025 р.

Введено в дію наказом
директора ДУ «ІЕПД
імені В.К. Мамутова НАН України»
від 16 червня 2025 р. № 29/25А

Київ
2025

Розробники-упорядники:

ДЖАБРАІЛОВ Руслан – заступник директора з наукової роботи Інституту, завідувач відділу проблем модернізації господарського права та законодавства Інституту, доктор юридичних наук, професор;

ЄРЕМЄЄВА Наталія – завідувач відділу господарсько-правових досліджень проблем економічної безпеки Інституту, кандидат юридичних наук;

СОШНИКОВ Антон – старший науковий співробітник відділу проблем модернізації господарського права та законодавства Інституту, член Ради молодих вчених Інституту, кандидат юридичних наук, старший дослідник;

ТРЕГУБ Олександр – в.о. вченого секретаря Інституту, старший науковий співробітник відділу господарсько-правових досліджень проблем економічної безпеки Інституту, в.о. голови Ради молодих вчених Інституту, кандидат юридичних наук;

КАМИШАНСЬКИЙ Владислав – молодший науковий співробітник сектору проблем реалізації господарського законодавства відділу проблем модернізації господарського права та законодавства Інституту, доктор філософії;

РАДЧЕНКО Даніїл – здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії Інституту, заступник голови Ради молодих вчених Інституту;

ЄРШОВА Юлія – здобувачка вищої освіти ступеня доктора філософії Інституту, член Ради молодих вчених Інституту.

1. Програма вступного випробування до аспірантури Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України» (далі – Інститут) у формі презентації дослідницької пропозиції (далі - Презентація дослідницької пропозиції) розроблена відповідно до Правил прийому до аспірантури Інституту та з урахуванням освітньо-наукової програми, яка реалізуються в Інституті з пріоритетом підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за господарським та господарсько-процесуальним напрямками наукових досліджень, закладеними науковою школою академіка НАН України В.К. Мамутова.

2. Дослідницька пропозиція – це науковий текст, підготовлений Вступником до аспірантури, в якому обґрунтовується тематика майбутнього дисертаційного дослідження, його актуальність, стан розробки у вітчизняній та зарубіжній науці, можливі шляхи розв’язання поставлених завдань тощо.

3. Дослідницька пропозиція повинна бути пов’язана з загальною тематикою досліджень Інституту.

4. Підготовка і презентація дослідницької пропозиції має на меті виявити рівень розуміння Вступником обраного предмета дослідження, методології проведення досліджень, спроможності Вступника до критичного аналізу матеріалу, вміння формулювати дослідницькі завдання, здатності прогнозувати наукові результати, а також системності та послідовності мислення, глибини та широти розуміння обраної наукової проблеми та вміння презентувати матеріал і брати участь у наукових дискусіях.

5. Виклад матеріалу у дослідницькій пропозиції не повинен обмежуватися описовим підходом до розкриття обраної теми, а має відображати авторську аналітичну оцінку стану досліджуваної проблеми й власну точку зору щодо можливих варіантів її вирішення

6. Дослідницька пропозиція має таку структуру:

- титульний аркуш (додаток);
- вступ;
- обґрунтування теми дослідження (загальна характеристика стану наукової розробки теми);
- методологічні засади дисертаційного дослідження;
- очікувані результати дослідження;
- джерельна база дослідження.

У **Вступі** розкривається проблема, на вирішення якої спрямована робота та обґрунтовується її актуальність. Цей розділ характеризує ступінь ознайомлення Вступника з поставленою проблемою та демонструє його вміння визначати напрями наукового дослідження, що є актуальними для відповідної галузі науки.

У розділі «**Обґрунтування теми дослідження**» наводиться стан розробки проблеми у роботах вітчизняних та зарубіжних учених, на які наводяться відповідні посилання. Цей розділ засвідчує здатність Вступника здійснювати пошук і критичний аналіз наукової літератури, робити коректні посилання на першоджерела, уникати проявів плагіату.

У розділі *«Методологія дослідження»* визначаються мета, завдання, об'єкт та предмет дослідження; формулюється дослідницька гіпотеза щодо можливих шляхів розв'язання поставлених завдань; зазначаються методи дослідження. Мета і завдання визначаються на основі актуальності обраної теми та з визначенням кінцевого результату роботи. Сукупність усіх завдань має сформувати уявлення про комплекс дій, які необхідно виконати для досягнення мети. Методи дослідження являють собою сукупність методів, які планується застосувати у вирішенні дослідницьких завдань. Цей розділ демонструє володіння Вступником методологічним апаратом в обраній науковій сфері, засвідчує його ознайомлення з сучасними методами досліджень та показує вміння формулювати мету і завдання дослідження, а також знаходити оптимальні шляхи щодо їх вирішення.

У розділі *«Очікувані результати дослідження»* зазначається про результати дослідження, які планується отримати при вирішенні кожного із наукових завдань. Визначається наукова новизна та теоретичне і практичне значення роботи. У цьому розділі Вступник має продемонструвати своє бачення наслідків пропонованих змін до актів законодавства України (використання методу юридичного прогнозування), уміння зосередитися на зв'язку теорії і практики, визначенні перспектив розвитку правової науки за обраним напрямом дослідження, що є метою дослідження.

Джерельна база дослідження (Список використаних джерел) засвідчує повноту та достатність обраних для проведення дослідження наукових джерел, емпіричних даних (якість джерел, їх географія, часові рамки тощо), а також врахування Вступником сучасних вимог до оформлення списку використаних джерел. **Забороняється використання джерел, виданих у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором.**

7. Технічні вимоги до дослідницьких пропозицій:

- обсяг – до 10 сторінок при форматі сторінки А4 (297×210 мм);
- поля – верх, низ та праве – 20 мм, ліве – 25 мм;
- шрифт – Times New Roman, кегель – 14;
- міжрядковий інтервал – 1,5, стиль – Normal;
- абзацний відступ – 1,25 см (не допускається створення абзацного відступу за допомогою клавіші Tab і знаків пропуску);
- текст вирівнюється по ширині;
- перший рядок – (шрифт напівжирний курсив, вирівняний по правому боку) прізвище та ініціали автора;
- наступний абзац – (шрифт напівжирний всі прописні літери, вирівняний по центру) назва дослідницької роботи;
- формат – Word;
- мова роботи – українська.

8. Презентація дослідницької пропозиції є заключним етапом вступних випробувань до аспірантури Інституту і полягає в заслуховуванні, обговоренні та оцінюванні наукового повідомлення Вступника на засіданні предметної комісії зі спеціальності.

9. Тривалість Презентації дослідницької пропозиції - до 20 хв.

10. По завершенні доповіді (яка може супроводжуватися електронною презентацією) відбувається її обговорення, заслуховуються відповіді на питання, висловлюються побажання Вступнику щодо майбутнього дослідження (до 10 хвилин).

Культура мовлення та дотримання регламенту є обов'язковим елементом наукових повідомлень.

11. Орієнтовний перелік питань для обговорення дослідницької пропозиції:

- 1) Які чинники зумовили вибір теми дисертаційного дослідження?
- 2) У чому вбачається актуальність теми наукової роботи?
- 3) Якою є наукова гіпотеза Вашого дослідження?
- 4) Праці яких вітчизняних та зарубіжних авторів використані під час обґрунтування теми дисертаційного дослідження?
- 5) Які основні методи дослідження, на Вашу думку, необхідно використати у процесі вирішення визначеного наукового завдання?
- 6) Як можна оцінити рівень наукової розробки обраної теми дослідження?
- 7) Чи передбачається вивчення зарубіжного досвіду? Якщо так, досвід яких країн і чому буде досліджуватися?
- 8) Охарактеризуйте себе як майбутнього науковця. Які складові наукової компетентності Ви плануєте набути під час навчання в аспірантурі?

12. Результати Презентації дослідницької пропозиції оцінюються до 200 балів.

13. Оцінювання презентації дослідницької пропозиції здійснюється за такими критеріями:

Оцінка	Критерії оцінювання
180-200 балів - «відмінно»	Вступник виявив високий рівень концептуальних, теоретичних і методологічних знань. Відповіді Вступника засвідчують здатність до аналізу й інтерпретації обраного предмета дослідження, відмінне володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення.
160-179 балів - «добре»	Відповіді Вступника засвідчують у цілому високий рівень концептуальних, теоретичних і методологічних знань, здатність до їх аналізу та інтерпретації, належне володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення.
140-159 балів - «задовільно»	Відповіді Вступника засвідчують задовільний рівень концептуальних, теоретичних і методологічних знань і здатності до їх засвоєння та інтерпретації, а також достатнє володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення.
Нижче 140 балів - «незадовільно»	Вступник не надав правильної та повної відповіді на жодне питання. Відповіді абітурієнта засвідчують незадовільний рівень засвоєння програмного матеріалу і

	здатності до його засвоєння та інтерпретації, недостатнє володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення.
--	--

14. Вступнику, який має наукові та інші досягнення, нараховуються додаткові бали:

Диплом переможця та призера конкурсу наукових студентських робіт МОН України зі спеціальності вступу (всеукраїнський етап)	перше місце - 7 друге місце - 6 третє місце - 5
Диплом (відзнака) переможця та призера конкурсу наукових студентських робіт НАН України зі спеціальності вступу; міжнародного наукового конкурсу	перше місце - 6 друге місце - 5 третє місце - 4 заохочувальний диплом (відзнака) – 4 <i>Якщо призове місце не зазначено у дипломі (відзнаці) призера конкурсу, нараховується бал, як за зайняте перше місце</i>
Диплом (відзнака) переможця та призера всеукраїнського (національного етапу міжнародного) конкурсу наукових робіт, зокрема, який проводить Інститут	перше місце - 5 друге місце - 4 третє місце - 3 заохочувальний диплом (відзнака) – 3 <i>Якщо призове місце не зазначено у дипломі (відзнаці) призера конкурсу, нараховується бал, як за зайняте перше місце</i>
Диплом лауреата премії НАН України для молодих учених та студентів вищих навчальних закладів за обраною спеціальністю	5
Наукова стаття у виданні, яке входить до міжнародних наукометричних баз (Scopus, Web of Science) за обраною спеціальністю*	5 (кожна стаття)
Стаття у науковому виданні, включеному до Переліку наукових фахових видань України (за обраною спеціальністю) *	1 (кожна стаття), але сумарно не більше 2,0
Участь у науковій міжнародній конференції (за умови опублікування тез доповіді) за обраною спеціальністю вступу *	0,5 (кожна теза), але сумарно не більше 2,0
Участь у науковій всеукраїнській конференції (за умови опублікування	0,2 (кожна теза), але сумарно не більше 1,0

тез доповіді) за обраною спеціальністю вступу*	
Рекомендація Вченої ради закладу вищої освіти, в якому навчався вступник за обраною спеціальністю вступу до аспірантури	1,0
Участь у наукових заходах (школах, круглих столах, конференціях, відкритих лекціях тощо)	0,2, але сумарно не більше 1,0
Участь у наукових заходах (школах, круглих столах, конференціях, відкритих лекціях тощо), організованих Інститутом	0,5, але сумарно не більше 2,0

* За період не більше п'яти років до моменту вступу до аспірантури.

15. Максимальна кількість додаткових балів – 10.

16. Максимальна оцінка за презентацію дослідницької пропозиції, включаючи додаткові бали, становить 200 балів.

НАН УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ІМЕНІ В.К. МАМУТОВА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ»

Прізвище, ім'я, по батькові вступника

ДОСЛІДНИЦЬКА ПРОПОЗИЦІЯ
на тему:

Спеціальність - D8 Право